

ORIËNTEREND

VRUCHTBAARHEIDSONDERZOEK

Vruchtbaarheidsonderzoek

Uit studies leren we dat 15% van de koppels met een actieve kinderwens na 1 jaar nog niet spontaan zwanger zijn. De helft van deze koppels zal in een 2de jaar zwanger worden, bij de andere helft zijn er blijkbaar moeilijkheden om zwanger te worden.

De oorzaken van verminderde vruchtbaarheid zijn vaak terug te brengen tot een probleem in één van de vele stappen in de voortplanting:

- o aanwezigheid en kwaliteit van eicellen en/of zaadcellen
- o doorgankelijkheid van de eileiders
- o de bevruchting van een eicel door een zaadcel
- o het innestelen van een embryo in het baarmoederslijmvlies
- o

Het systematisch nakijken van deze stappen is dan ook de basis van het opstarten van een vruchtbaarheidsonderzoek.

We beginnen met onderstaande onderzoeken:

1/ nazicht van de menstruele cyclus = de werking van de eierstok.

2/ nazicht van een zaadstaal.

3/ nazicht van de doorgankelijkheid van de eileiders.

Nazicht van de menstruele cyclus

Het nazicht van de menstruele cyclus = nazicht van de werking van de eierstok die verantwoordelijk is voor de eisprong en dus de EICEL.

1. Een transvaginale echografie (+/- 12 euro remgeld) geeft ons informatie over

- o de vorm en de grootte van de baarmoeder
- o het baarmoederslijmvlies
- o de vorm en de grootte van de eierstokken
- o soms ook over de werking van de eierstokken

Praktisch

Soms is deze echografie al uitgevoerd tijdens de eerste raadpleging of wordt er gevraagd om hiervoor een afspraak in te plannen, mogelijk op een specifiek moment in uw menstruele cyclus.

2. Een bloedname (+/- 57 euro remgeld) geeft ons informatie over

- o de algemene gezondheidstoestand van een vrouw met het nakijken van de bloedgroep, de ijzerreserves, bepaalde infectieziektes,
- o de hormonen die de menstruele cyclus regelen

Praktisch

De eerste bloedname moet nuchter gebeuren op de 2de of 3de of 4de of 5de cyclusdag.

De eerste dag van de maandstonden met helder rood bloedverlies noemen we cyclusdag 1, de 2de dag = cyclusdag 2, de 3de dag = cyclusdag 3 en zo verder U kan zich op een werkdag = uw cyclusdag 2, 3, 4 of 5 **NUCHTER** (niet meer gegeten of gedronken vanaf middernacht) tussen 8-9u aanmelden in het ziekenhuis:

- o inschrijven met uw identiteitskaart aan de kiosk
- o met de meegegeven 'labobon dag 3' en de inschrijvingsetiketten gaat u naar het labo (3de verdiep) voor de bloedafname. (Eventueel kan dit gecombineerd worden met het binnenbrengen van een spermastaal, zie verder in deze tekst). U kan dit bloedonderzoek ook via de huisarts laten uitvoeren.

Daarna volgen nog enkele bloednames die uitgevoerd moeten worden op cyclusdag 18, dag 25, dag 32, (+ 7dagen) , ... tot aan de maandstonden. Dit kan via de huisarts of via het ziekenhuis. Voor deze laatste bloednames hoeft u niet nuchter te zijn.

Nazicht van een zaadstaal

Het nazicht van een zaadstaal = een spermiogram (8.7 euro remgeld).

Hierdoor krijgen we informatie over:

- o het aantal, de beweeglijkheid en het uitzicht van de **ZAADCELLEN**
- o het volume van het zaadstaal (gemiddeld 2 ml)

Praktisch

Het laboratorium analyseert een zaadstaal enkel op afspraak.

Gelieve daarom op het nummer **011 71 59 57** te bellen voor een afspraak voor een 'standaard zaadonderzoek' = 'een routine spermiogram'.

Op de dag van de afspraak (eventueel te combineren met het eerste labo onderzoek voor Mevrouw) moet tussen 08u00-08u30 een vers zaadstaal meegebracht worden van thuis.

Dit staal:

- o mag maximaal 1 uur oud zijn (= 1 uur tussen zaadlozing en binnenbrengen op labo).
- o moet in het meegegeven potje (met rode dop) opgevangen worden, zonder condoom.
- o de tijd tussen de laatste zaadlozing en het onderzoek is best 2 tot 3 dagen.

Het is aangeraden om het goed afgesloten potje onder de kleren tegen het lichaam warm te houden tijdens het transport.

Opnieuw met de identiteitskaart van Mijnheer inschrijven aan de kiosk en dan een etiket kleven op de groene aanvraagbon en het potje en beide afgeven op het labo (3de verdiep).

Na deze eerste basisonderzoeken wordt een **besprekingsraadpleging** voorzien.

Alle resultaten van bovenstaande onderzoeken zijn dan gekend en worden overlopen:

- o zijn er verklaringen voor de niet vervulde kindwens?
- o welke oplossingen zijn hiervoor mogelijk?
- o zijn er nog bijkomende onderzoeken nodig?
 - o nood aan nazicht van de doorgankelijkheid van de eileiders?
 - o nood aan een analyse van de chromosomen?
 - o ? ...

Nazicht van de eileiders

Het nazicht van de doorgankelijkheid van eileiders

Hiervoor zijn drie onderzoeken mogelijk. Uw arts zal bespreken wat voor jullie het meest aangewezen onderzoek is:

1. RX hysterosalpingografie:

De eileiders zijn doorgankelijk als men op röntgenbeelden contrastvloeistof (een olie-achtige vloeistof) vanuit de baarmoederholte via de eileiders in de buikholte ziet bewegen.

Praktisch

- o Het onderzoek gaat door op de dienst radiologie op cyclusdag 6, 7, 8, 9 of 10 ten laatste.
- o 1 uur vooraf best inname van 1 pijnstiler (ibuprofen 400mg-600mg, neurofen 400mg, apranax 275-550mg, ...).
- o Best enkele uren rust na het onderzoek te voorzien, flinke menstruatiepijn is mogelijk.
- o Licht bloedverlies in de eerste 2 dagen is normaal.
- o Na het onderzoek dient u 2 tabletten antibiotica (azithromycine) in te nemen.
- o Indien u de volgende dagen felle buikpijn blijft vertonen of koorts ontwikkelt, moet u onmiddellijk contact opnemen.

2. HyFoSy:

De eileiders zijn doorgankelijk indien men op echografie 'foam' (mengsel van lucht en vocht) vanuit de baarmoederholte via de eileiders tot in de buikholte ziet bewegen.

Praktisch

- o Het onderzoek gaat door op de raadpleging gynaecologie te Heusden op cyclusdag 6, 7, 8, 9 of 10 ten laatste.
- o 1 uur vooraf best inname van 1 pijnstiler (ibuprofen 400mg-600mg, neurofen 400mg, apranax 275-550mg, ...).
- o Na het onderzoek dient u 2 tabletten antibiotica (azithromycine) in te nemen.
- o Indien u de volgende dagen felle buikpijn blijft vertonen of koorts ontwikkelt, moet u onmiddellijk contact opnemen.

Nazicht van de eileiders

3. Diagnostische laparoscopie (70-400 euro remgeld):

Dit is een operatie onder algemene verdoving waarbij men met een camera in de buikholte kijkt via een insnede (5mm) in de navel en soms bijkomende insnedes ter hoogte van de onderbuik. De eileiders zijn doorgankelijk indien men een kleurstof vanuit de baarmoederholte via de eileiders tot in de buikholte ziet bewegen. Deze operatie geeft meteen ook een beeld over de situatie in de buik van de vrouw bijvoorbeeld of er littekenweefsel of andere afwijkingen aanwezig zijn of niet. Deze ingreep wordt vaak gecombineerd met een nazicht van de baarmoederholte (= hysteroscopie).

Praktisch

Het onderzoek gaat door via een dagopname en in het operatiekwartier.

U kan 2-3 dagen last hebben ter hoogte van de schouder en de borstkas (verdwijnt bij neerliggen) en onderbuiklast.

Gedurende 1 week wordt tampongebruik, zwemmen, gebruik van ligbad en sex afgeraden. Sport en werkhervatting na 1 week.

Soms kan deze ingreep ook via de vagina worden uitgevoerd waarbij dan vooral de eileiders en de eierstokken goed kunnen worden gezien. Deze techniek is enkel mogelijk wanneer op basis van de voorafgaande onderzoeken geen afwijkingen vermoed worden en als de baarmoeder hiervoor in een goede positie ligt. Bij onverwacht ernstige afwijkingen wordt er tijdens dezelfde narcose overgeschakeld op een kijkoperatie langs de navel.

NOTA: De vermelde kostprijs is geldig als u correct bent aangesloten bij een ziekenkas!

Waarvoor kan u bij ons terecht

- Alle behandelingen voor het uitlokken van een eisprong met inbegrip van gonadotrofine-zelfinjecties.
- Gevorderde laparoscopische en hysteroscopische vruchtbaarheidsingrepen.
- Intra-uteriene inseminaties ism het ziekenhuislabo.
- Dagelijks follikelmonitoring tijdens IVF deelname.
- Vlotte doorverwijzing zo nodig naar expert voor specifieke behandelingen, bijvoorbeeld herstelgreep na sterilisatie.
- Mogelijkheid tot gesprek met Mevrouw Jossa Annick, gespreksbegeleider en vroedvrouw, indien u nood ondervindt voor een gesprek omtrent de moeilijkheden of twijfels die u ervaart in verband met jullie kinderwens.

Interessante websites:

<http://www.deverdwaaldeooievaar.be/>

<http://www.waarblijvendekinderen.nl/>

<https://www.freya.nl/>

<http://www.zol.be/fertiliteitscentrum>

<https://www.uzleuven.be/leuven-universitair-fertiliteitscentrum>

<http://www.brusselsivf.be/>

<http://ikwilzwangerworden.com/nl>

Publicatiedatum: April 2019, dienst Gynaecologie
Sint-Franciscusziekenhuis
P. Paquaylaan 129 | 3550 Heusden-Zolder
Tel. 011 71 50 00 | Fax. 011 71 50 01 | www.sfz.be

